

**Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича**

Схвалено

Вченою радою Чернівецького
національного університету
імені Юрія Федьковича № _____
від _____

Затверджено

Ректор Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича
_____ С. В. Мельничук
«_____» _____

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
підготовки здобувачів другого (магістерського)
рівня вищої освіти
галузі знань 01 «Освіта»,
спеціальності 014 «Середня освіта
(англійська / німецька / французька мова
та література)»**

Освітня програма підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014 «Середня освіта (англійська / німецька / французька мова та література)».

Програма відповідає другому (магістерському) рівню вищої освіти та сьомому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації.

Проектна група програми:

1. *Гладка Валентина Анатоліївна*, к.філол.н., доц. кафедри романської філології та перекладу

2. *Кудрявцева Олена Діонізівна*, к.філол.н., доц. кафедри германського, загального і порівняльного мовознавства

3. *Шибя Альона Василівна*, к.пед.н., доц. кафедри англійської мови

Гарант освітньої програми:

Попович Михайло Михайлович, д.філол.н., професор, завідувач кафедри романської філології та перекладу

Програму узгоджено:

В.о.декана факультету
іноземних мов

доц. Осовська І. М.

Перший проректор

проф. Петришин Р. І.

1. Загальна характеристика освітньої програми

Мета освітньої програми: підготовка ерудованого конкурентноздатного фахівця – вчителя основної іноземної мови, вчителя другої іноземної мови, який володіє фундаментальною теоретичною базою фахових дисциплін, методологією наукового дослідження, сучасними інформаційними технологіями в галузі викладання іноземних мов у загальноосвітніх закладах різних ступенів, здатними до творчої навчально-методичної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення.

Фокус програми. Спеціальна. Програма спрямована на забезпечення фахової діяльності випускників за такими напрямками: викладацький (викладання базових, професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності та методики їх навчання); організаційно-виховний (організація виховної роботи в дошкільних закладах, учнівських колективах, академічних групах); науково-дослідний (дослідження у галузях філології, педагогіки, методики та психології).

Особливості програми: програма поєднує поглиблене вивчення основної та другої іноземної мов з глибоким опануванням теоретико-лінгвістичних, психолого-педагогічних дисциплін, асистентською та педагогічною практиками, розробкою та захистом дослідницьких проєктів фахового спрямування, експериментальною перевіркою інноваційних освітніх технологій, залученням до процесу міжкультурної комунікації.

Академічні права випускників: магістр освіти може продовжувати освіту за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта (англійська / німецька / французька мова та література)».

Працевлаштування випускників: магістр освіти може працювати в освітній, науковій галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у навчальних закладах 1-3 ступенів тощо.

Освітньо-професійна програма за спеціальністю «Середня освіта (англійська / німецька / французька мова та література)» може бути спрямована на підготовку з таких професій (згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010):

- 1210.1 Директор кабінету (методичного, навчально-методичного); Директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу; Директор навчальних закладів.
- 1229.4 Директор (завідувач) дошкільних навчальних закладів
- 1319 Директор (керівник) малого підприємства (у сфері освіти, культури і т. ін.)
- 2155.2 Методист культурно-освітнього закладу
- 2320 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу
- 2332 Методист з дошкільного виховання

- 2351.1 Молодший науковий співробітник (методи навчання) ;
 Науковий співробітник (методи навчання) ; Науковий
 співробітник-консультант (методи навчання)
- 2351.2 Методист у ЗНЗ
- 2351.2 Вихователь-методист
- 2352 Інспектор-методист ; Інспектор з навчальної, виховної,
 методичної роботи ; Інспектор середніх спеціальних та
 професійно-технічних навчальних закладів; Інспектор шкіл
- 2359.2 Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з
 дітьми
- 2555.2 Методист культурно-освітнього закладу
- 3310 Культурорганізатор дитячих позашкільних закладів
- 3474 Організатор культурно-дозвільної діяльності

Програмні компетентності (загальні):

1. **Науково-дослідницька (НД)** – володіння сучасними науковими методами філологічних і психолого-педагогічних досліджень, уміння добирати, аналізувати, систематизувати й синтезувати фактичний лінгвістичний, літературний чи методичний матеріал; узагальнювати підсумки виконаного дослідження та формулювати його новизну; оформляти згідно з сучасними вимогами та презентувати результати наукового дослідження в усній чи письмовій формах, послуговуючись відповідним термінологічним апаратом.
2. **Когнітивна (КГ)** – готовність до постійного підвищення освітнього рівня, потреба в актуалізації і реалізації особистісного потенціалу, здатність самостійно здобувати нові знання й уміння, здатність до саморозвитку.
3. **Інформаційна (І)** – перманентне самозбагачення науково-практичними досягненнями в галузі філології, володіння сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, уміння користуватися друкованими та електронними джерелами інформації, опрацьовувати різні види інформації, обробляти її відповідно до цілей і завдань педагогічного процесу.
4. **Соціальна (С)** – здатність взяти на себе відповідальність, проявити лідерські якості, працювати в команді, спільно виробляти рішення і брати участь у їх реалізації, толерантність до різних етнокультур і релігій, уміння поєднувати особисті інтереси з потребами колективу і суспільства.

Програмні компетентності (фахові):

1. **Комунікативна (КМ)** – уміння ефективно здійснювати комунікацію рідною та двома іноземними мовами (англійською та німецькою / французькою; німецькою та англійською; французькою та англійською) у професійно-педагогічному спілкуванні, а також у різних міжособистісних ситуаціях, використовуючи знання правил поведінки в різних дискурсивних ситуаціях, уміння сформулювати тактичний план і реалізувати його на основі соціальних навичок, здатність виконувати інформаційну, мотиваційно-стимулюючу і контрольну-коригуючу функції.
2. **Лінгвістична (Л)** – досконале володіння літературними нормами двох іноземних мов (англійською та німецькою / французькою; німецькою та англійською; французькою та англійською), використання їх мовних засобів з різними комунікативно-прагматичними інтенціями.
3. **Лінгводидактична (ЛД)** – уміння виявляти труднощі засвоєння мови та шляхи їх подолання, визначати принципи і методи навчання відповідно до різних вікових й психолого-соціальних груп учнів, шляхи і засоби формування комунікативної компетентності.
4. **Лінгвокраїнознавча (ЛКЗ)** – володіння країнознавчими, соціоетнологічними та культурологічними знаннями про країну, мова якої вивчається, уміння організовувати свою мовленнєву поведінку відповідно до соціокультурних стереотипів носіїв іноземної мови.
5. **Літературознавча (ЛЗ)** – знання сучасних літературних течій країни, мова якої вивчається, навички інтерпретації художніх творів та аналізу літературної творчості.
6. **Методична (М)** – уміння досліджувати, проектувати, організовувати, адаптувати та контролювати навчально-виховний процес, реалізуючи навчальні, виховні та розвиваючі цілі навчання іноземної мови; володіння знаннями стосовно базових принципів навчання іноземних мов, сучасних методів, технологій та засобів навчання, а також нових форм організації роботи та контролю на уроках іноземної мови, враховуючи вікові особливості учнів та основні психологічні фактори навчання.
7. **Прогностична (П)** – уміння планувати і творчо конструювати навчальний процес у цілому, а також процес навчання конкретного матеріалу з урахуванням особливостей типу навчального закладу, індивідуальних та вікових особливостей учнів, прогнозувати труднощі засвоєння навчального матеріалу та визначати оптимальні шляхи їх подолання.
8. **Управлінська (У)** – уміння керувати навчальним та виховним процесом, вносити до навчальних планів методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату навчання відповідно до цілей навчання іноземної мови; уміння удосконалювати навчально-виховну діяльність з урахуванням причин попередніх невдач та помилок учнів.

2. Перелік навчальних дисциплін освітньої програми

№ п/п	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Форма контролю
П'ятий курс						
IX Семестр						
1	Сучасні підходи навчання іноземних мов та культур	3	90	30	60	залік
2	Професійне та особистісне становлення вчителя ЗНЗ	4	120	30	90	залік
3	Основна іноземна мова	6	180	75	105	іспит
4	Друга іноземна мова	6	180	60	120	іспит

Вибіркова складова

№ п/п	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Форма контролю
1	Соціолінгвістика	3	90	15	75	залік
2	ЛКЗ другої іноземної мови	4	120	30	90	залік
3	Новітні літературні течії	4	120	30	90	іспит
Загалом		30	900	270	630	

X Семестр

1	Сучасні підходи навчання іноземних мов та культур	2	60	15	45	іспит
2	Основна іноземна мова	8	240	90	150	іспит
3	Друга іноземна мова	6	180	60	120	іспит

Вибіркова складова

№ п/п	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Форма контролю
1	Сучасні методи наукових досліджень	3	90	15	75	залік

2	Теорія та історія другої іноземної мови	4	120	30	90	іспит
3	Методика навчання другої іноземної мови в ЗНЗ	4	120	30	90	іспит
4	Спецкурс з лінгвокультурології / Комуникативні стратегії іншомовного спілкування	3	90	30	60	залік
Загалом		30	900	270	630	
Шостий курс						
XI Семестр						
1	Друга іноземна мова	6	180	36	144	іспит

Практична підготовка

№	Види діяльності	Кількість кредитів		Кількість годин	
1	Педагогічна практика з основної мови	5		150	
2	Педагогічна практика з другої іноземної мови	4		120	
Загалом		30	900	36	864

3. Визначення форми державної атестації здобувачів вищої освіти за освітньою програмою

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі: <ul style="list-style-type: none"> • публічного захисту кваліфікаційної роботи; – 11 кр. • та кваліфікаційного іспиту з другої іноземної мови – 4 кр.
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи	<ul style="list-style-type: none"> • Робота повинна бути самостійним дослідженням і проходити перевірку на плагіат.

4. Очікувані результати навчання (загальні)

1. Володіння концепціями гуманітарних та суспільних наук та вміннями користуватися методами цих наук у різних сферах педагогічної та науково-дослідницької діяльності.
2. Уміння користуватися науковою та науково-методичною літературою, аналізувати стан дослідження актуальних проблем професійної галузі.
3. Уміння спостерігати, аналізувати та узагальнювати досвід провідних фахівців та у подальшому використовувати його прогресивні елементи у професійній діяльності.
4. Уміння оперувати технологіями та знаннями, що задовольняють потреби інформаційного суспільства.
5. Уміння раціонально використовувати комп'ютерні технології для пошуку, опрацювання, систематизації, зберігання й передавання інформації.
6. Уміння адаптуватись і визначати особисті цілі, виконувати різні ролі й функції у педагогічному колективі.
7. Здатність до постійного підвищення фахової компетентності, реалізації особистого творчого потенціалу.

5. Очікувані результати навчання (фахові)

1. Досконале володіння двома іноземними мовами (англійською та німецькою / французькою; німецькою та англійською; французькою та англійською) на рівні професійного і побутового спілкування.
2. Володіння теоретичними знаннями про системи мов, основні лінгвістичні категорії, механізми іншомовної комунікації, а також історію, культуру, сучасні проблеми країн, мови яких вивчаються.
3. Володіння основними комунікативно-прагматичними стратегіями й тактиками іншомовної мовленнєвої діяльності, основами культури усного й писемного мовлення, вміннями й навичками спілкування у різних дискурсивних ситуаціях відповідно до досвіду, інтересів та психологічних особливостей співрозмовників.
4. Уміння порівнювати систему різних мов, виявляти їх подібні ознаки та розбіжності.
5. Володіння навичками офіційно-ділового стилю спілкування в різних комунікативних ситуаціях, навичками аналізу та інтерпретації текстів гуманітарного спрямування.
6. Володіння знаннями про закономірності процесу навчання іноземної мови, а також зміст і особливості усіх компонентів цього процесу: цілей, методів, засобів тощо.
7. Уміння аналізувати іншомовний матеріал з точки зору труднощів його засвоєння і знаходити шляхи їх подолання.

8. Уміння творчо узагальнювати прогресивні науково-практичні надбання в галузі навчально-педагогічної діяльності на світовому рівні та укладати на їх основі авторські методичні праці.
9. Уміння запобігати типовим помилкам, пов'язаним з інтерференцією рідної мови, виявляти найбільш доцільні способи та прийоми семантизації лексики, введення нового граматичного матеріалу, роботи над вимовою, перевірки розуміння та закріплення нового матеріалу.
10. Уміння здійснювати проектування процесу навчання як системи взаємопов'язаних окремих ланок (навчальних занять), змістовно і логічно пов'язаних між собою; уміння обирати оптимальні форми організації навчання та структуру заняття з іноземної мови для досягнення конкретних цілей.
11. Уміння проводити узагальнений аналіз літературних жанрів, творчості видатних письменників країн, мови яких вивчаються.
12. Уміння застосовувати інноваційні, зокрема інформаційно-комунікаційні, технології навчання іноземних мов у професійній діяльності; використовувати наочність відповідно до цілей уроку.
13. Уміння проектувати та здійснювати різні види контролю навчальних досягнень учнів.
14. Уміння визначати мету, завдання та зміст виховної роботи, використовувати найбільш доцільні форми і методи виховного впливу на дітей різних вікових груп, учнівських колективів.